

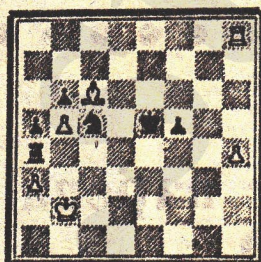
De la GARRIK la... Grossmeister KASPAROV

UN MARATON PE VERTICALĂ

LIVIU POGORNEI

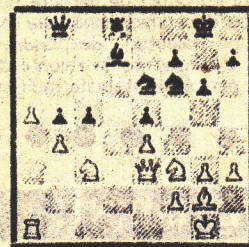
Adevăratul start către „înălțimi”, amnat la infinit parcă de tot felul de nimicuri care-i făceau viața amară, avea să-l ia, în sfârșit, la Memorialul Sokolski. După atâtea „alarme” false, dorințe, speranțe, lacrimi, dojeneli - mai ales dojeneli, cu tabla în față și cu fiecare partidă disecată până la ultima mutare -, Garri hotărâse să dea lovitură cea mare: norma de maestru! Și încă la Minsk! Nu era un prilej prea nimerit, pentru că dacă „incurca” ceva, îl afla toată țara și numai asta îi mai lipsea în situația lui. Dar n-avea un turneu mai „ferit” și nici nu mai putea să aștepte. Se făcuse deja ianuarie și nu mai jucase oficial din septembrie, iar dacă voia să nu-și piardă „mîna” trebuia neapărat să iasă în „lume”. La tragerea la sorți a aflat că e cel mai tânăr participant - nu împlinise nici 15 ani! - și primul dintre... outsidersi, într-o grupă de elită: un mare maestru (A. Lutikov), trei măestri internaționali (A. Zaharov, I. Klovan, V. Kupreicik), unsprezece măestri și doar trei candidați de maestru. Tot atunci s-au stabilit și normele - 9,5 puncte din 17 posibile pentru cea de maestru - și sistemul de desfășurare. Pentru Schweningen, 18 concurenți erau prea mulți, iar pentru „elvețian” prea puțini, așa că s-a optat în cele din urmă pentru Schweningen cu „pauze”. Situația nu era prea roză, însă nici acasă nu se mai putea întoarce. Singura soluție era să joace numai la câștig, cît mai agresiv cu putință. Cu asemenea adversari un joc de așteptare era curată sinucidere. După două runde, toți oaspeții aveau cîte două puncte, iar după încă două, lider era... Garri Kasparov cu patru victorii!! - mare surpriză. Strategema îi reușise de minune. Luați prin surprindere, au fost nevoiți să se recunoască învinși de către școlarul din Baku mai înțli campionul Forțelor Armate, maestrul Serghei Iuferov, apoi măestrii Roizman și Serșevski, iar în runda a patra însuși campionul Bielorusiei, maestrul Albert Kapen-

gut. Din outsider s-a pomenit peste noapte (mai exact peste patru nopți grele, de analiză) vedetă. Surpriza era cît pe ce să ia proporții în runda următoare, cînd s-a aflat la un pas de o nouă și senzațională victorie în partida cu maestrul Didîșko. Dar pînă să facă el „pasul” câștigător, l-a făcut Didîșko - mai iute! - pe cel salvator și în loc să fie 5-0, „scorul” a devenit 4-1. La șah, ca și la fotbal, ocaziile se răzbună... A fost de ajuns o singură mutare necugetată (la un asemenea nivel chiar și o ezitare poate strica totul) ca Lutikov, Begun, Zaharov și Klovan să-l depășească în corpore. Uneori, însă și la șah poziția de urmăritor e preferabilă celei de lider. Ideea e să-i lași pe ceilalți să se „bată” între ei, iar tu să-ți dozezi efortul și să stai la pîndă. Totul e să poți „evada” la momentul oportun și să te țină puterile pînă la finis. Exact așa a procedat și el. Ocazia s-a ivit după derbiul Lutikov-Kupreicik, câștigat de Kupreicik cu mare risipă de energie. Profitînd de oboseala lui, Kasparov a reușit a doua zi o remiză de aur. La întrerupere poziția era egală; dar, evident, nemulțumit de posibilitatea egalității cu un copil de clasa a VIII-a, reputatul maestru internațional a continuat cu 46... Tf4.

A urmat 47.h5 Rd4 48.Td8+ Rc4 49.Nd5 + R:b5 50.h6 Th4 51.Th8 Th2+ 52.Rc3 Ra4 53.h7 R:a3 54.Rc4 a4 55.Rb5 Th6

56.Tf8 Th7 57.T:f5 Th6 58.Tf2! Cb3 59.Tf4! și Garri a obținut remiza, în extremis, prin repetare de mutări. Scăpase ca prin minune, o „minune” de altfel muncită, mai înțli de el și apoi de Nikitin la analiză, pînă în zori. Kupreicik era socotit marele favorit al întrecerii, mai ales de cînd îl învinsese și pe Lutikov, așa că nu e greu de imaginat ce senzație a produs acest rezultat. Cu 8 puncte din 10 partide, Garri trecuse din nou în frunte, iar cu 12 din 15, peste cîteva zile, nu numai că depășise cu mult norma rîvnită, dar acum amenința să câștige și turneul. „Un puști ne spulberă toate speranțele de a deveni campioni” - scriau ziarele din Minsk, iar spectatorii se întrebau dacă nu cumva măestrii bieloruși au... uitat să joace. Îi mai lipsea un singur punct și nu mai avea de jucat decît cu Mocalov, iar în ultima zi cu Lutikov (ce neșansa, tocmai în ultima rundă cînd, vorba lui Tal, câștigă doar cel ce mai are puterea să... vină pînă la sala de joc). Era aproape de necrezut și totuși o victorie la Mocalov sau cel mult două remize, fiindcă nimeni nu sconta pe o victorie asupra marelui maestru, iar fi fost suficiente. Nikitin l-a sfătuit să fie mai prudent și să nu se grăbească să „contreze”, dar socoteala de la... hotel nu se potrivește (întotdeauna) cu cea de la... sală. Maestrul Mocalov - cu albele și în „formă” - a obținut avantaj pozițional încă de la mutarea a noua, l-a consolidat pînă la a 19-a, iar de la a 24-a a dezlănțuit atacul, sancționînd prompt tocmai o „contră” insuficient calculată. Vechea lui me-teahna îl trădase și de data aceasta.

Ultima mutare a lui Garri a fost 23...c5? - o încercare nefericită de a deschide jocul. A urmat: 24.Cd5! C:d5 25.ed Cd4 26.Bc! Cc2 27.Dh6! (o mutare neprevăzută de negru) 27...f6 28.Tc1 Nf5 29.Ch4 Cd4 30.C:f5 C:f5 31.Dd2 Cd4 32.Tb1 Dc8 33.Db4 Df5 34.Tb2 Dd3 35.d6 Rg7 36.a6 e4 37.Td2 Cf3 + 38.N:f3 D:f3 39.Dd4 Ta8 40.d7 și negrul a cedat.